

Utbildningsinspektion vid Gränsälvgymnasiet gymnasieskola och vuxenutbildning

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	5
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Gränsälvgymnasiet den 25–27 januari 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om cirka två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Gränsälvgymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

Vid Gränsälvgymnasiet genomfördes gruppintervjuer och samtal med elever, föräldrar, personal och skolledning. Inspektörerna besökte ett antal lektioner inom de olika program som skolan erbjuder. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Gränsälvgymnasiet	Antal elever
Gymnasieskola	180
Vuxenutbildning	82

Gränsälvgymnasiet i Övertorneå startades 1996 och nybyggda lokaler togs i bruk året därpå. Klassrum för de naturvetenskapliga och estetiska ämnena, skolrestaurangen och idrottshallen delas med den närbelägna grundskolan.

Rektorn har arbetat vid Gränsälvgymnasiet under ett par års tid. Många kärnämneslärare undervisar i såväl flertalet av de gymnasieprogram som skolan erbjuder som i vuxenutbildningen.

Skolan erbjuder åtta nationella program – barn- och fritidsprogrammet (BF), elprogrammet (EC), fordonsprogrammet (FP), hotell- och restaurangprogrammet (HR), industriprogrammet (IP), naturvetenskapsprogrammet (NV), samhällsvetenskapsprogrammet (SP) och teknikprogrammet (TE).

Vid Gränsälvgymnasiet finns också det individuella programmet (IV) och några elever går programinriktat individuellt program (PRIV). Karaktärsämneskurserna på EC, FP, HR och IP köps in från stiftelsen Utbildning Nord där Sverige, Norge och Finland i samarbete erbjuder kvalificerad yrkesutbildning för cirka 300 vuxenstuderande. Höstterminen 2005 började tio elever från Övertorneå kommun på olika program med yrkesämnen vid Gränsälvgymnasiet. Dessa elever läser sina kärnämnen i hemkommunen. Flertalet av skolans elever, även de som bor i Övertorneå kommun, åker skolbuss.

Inom vuxenutbildningen erbjuds ett stort antal kurser inom grundläggande och gymnasial utbildning samt svenska för invandrare (sfi). Omvårdnadsprogrammet ges som en samlad vuxenutbildning som kan läsas på tre terminer. I övrigt erbjuds kurser på distans, i separata grupper för vuxna, samt integrerat i gymnasieklasserna.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Gränsälvgymnasiet och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Gränsälvgymnasiet har goda förutsättningar för en tidsenlig utbildning. Den fysiska arbetsmiljön är god och inspektörerna finner att skolans lokaler är funktionella, luftiga, trivsamma och inbjuder till samarbete. Tillgången till utrustning, datorer och läromedel ger goda förutsättningar för undervisningen. Lärarna har genomgående pedagogisk utbildning, lärartätheten är högre än riksgenomsnittet och flertalet undervisningsgrupper är relativt små. Elevernas psykosociala arbetsmiljö är också bra och kännetecknas av god kommunikation mellan elever och personal. Eleverna trivs bra och upplever att det råder en lugn och trevlig stämning i skolan.

Eleverna upplever att undervisningsformerna är varierade och att de får all det stöd och den hjälp som de behöver. Inspektionen visar dock att anknytningen av undervisningen till programmålen är svag och ämnesövergripande/tematiska studier är ovanligt. Inspektörerna bedömer att undervisningen ytterligare bör

individualiseras och varieras utifrån elevernas behov och intressen. Eleverna bör i högre utsträckning delta i undervisningen och studieresultaten bör förbättras. Inspektörernas intryck är att skolan, trots goda förutsättningar, behöver förbättra utvecklingsklimatet.

Det finns enligt inspektörernas bedömning således behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Analysen av elevernas resultat bör fördjupas och åtgärder bör därefter vidtas för att förbättra elevernas resultat.
- Arbetet med bedömning och betygssättning bör förbättras för att säkerställa likvärdighet och rättvisa.
- Undervisningen bör i högre utsträckning kopplas till programmålen och infärgningen av karaktärsämnen i kärnämnen bör förbättras.
- Eleverna bör i högre utsträckning tränas i att sätta egna mål och utvärdera sitt lärande.
- Undervisningen bör organiseras så att den ger ett bättre stöd för lärande och goda studieresultat.
- Formerna för särskilt stöd bör utvecklas ytterligare.
- Skolan bör intensifiera arbetet med att öka gymnasieelevernas motivation att delta vid lektionerna och att ta ansvar för sina studier.
- Studiehandledning och stödet till vuxenstuderande bör förbättras.
- Gymnasieskolan behöver säkerställa rutinerna för elever som har rätt till modersmålsundervisning.
- Utvecklings- och kvalitetsarbetet behöver intensifieras och förbättras.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Läsåret omfattar mindre än 178 skoldagar för elever i årskurs 3 (3 kap. 1 § gymnasieförordningen).
- Åtgärdsprogram utarbetas inte för alla elever som behöver särskilda stödåtgärder (8 kap. 1a § gymnasieförordningen).
- Betygs satts inte alltid efter avslutad kurs (7 kap. 1 § gymnasieförordningen)

(Bedömning av utbildningsresultaten)

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanerna för de frivilliga skolformerna, Lpf 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Normer och värden

Gymnasieeleverna trivs på Gränsälvgymnasiet. Det råder en familjär stämning och eleverna, som umgås oavsett programtillhörighet och åldersgrupp, tycker att det är lugnt och trevligt i skolan. Föräldrarna upplever att deras ungdomar blir väl omhändertagna i skolan. Relationen mellan lärare och elever är god. Personalen upplever överlag att eleverna bemöter dem på ett trevligt sätt. Eleverna känner sig respekterade som individer och det går bra att vara sig själv.

Endast ett fall av kränkande behandling har aktualiserats under de senaste två åren.

Eleverna upplever att de i gymnasieskolan fått mer förtroende till eget ansvar från lärarna och att det också lett till ett ökat ansvarstagande för den psykosociala och fysiska miljön. Många gymnasieelever uppger att deras lust att lära/motivation förbättrats i gymnasieskolan. De tränas också i att ta allt större ansvar för sina studier. Inspektionen visar dock att skolan inte lyckats motivera alla elever till kärnämnesstudier på program med yrkesämnena och till att bidra med god arbetsro under lektionerna. Skolans frånvarostatistik och betygsstatistik bekräftar också denna bild. Den frånvarostatistik som inspektörerna tagit del av visar att drygt 60 procent av eleverna varit frånvarande mer än 10 gånger under höstterminen 2005 och att 30 procent av eleverna hade mer än 15 procents frånvaro. Eleverna väljer således i stor utsträckning bort att delta i undervisningen. Skolan har nyligen utarbetat rutiner för arbetet med uppföljning av elevfrånvaron.

Studerande inom vuxenutbildningen har, enligt lärarna, genomgående ett gott bemötande. Alla klarar dock inte av att ta ansvar för studierna. Det är relativt vanligt att de studerande kommer direkt från gymnasieskolan in i vuxenutbildningen.

Kunskaper

Eleverna får återkommande information om utbildningen, kursmål och betygs-kriterier. Den individuella studieplanen uppdateras löpande och inspektionen visar att eleverna får de kunskaper som behövs för att göra egna val inom sitt program.

En sammanställning av elevernas slutbetyg vårterminen 2005 visar att knappt 10 procent av de satta kursbetygen var icke godkänd (IG). På program med yrkesämnena var andelen 13 procent medan motsvarande siffra på NV, TE och SP sammantaget var 3 procent. Sex av 17 avgångselever på program med yrkesämnena hade fler än tre elever icke godkända betyg. År 2004 hade flickorna i Övertorneå 14,6 i genomsnittlig betygspoäng medan pojkarna hade 12,3. Flickornas betygspoäng låg över riksgenomsnittet för flickor och pojkarnas låg under riksgenomsnittet för pojkar.

	Övertorneå			Riket
Studieresultat Andel %	2003	2004	2005	2005
Reducerat nationellt program	7	0	3	5
Utökat nationellt program	35	66	43	23
Andel med slutbetyg inom 4 år *)	78	86	88	88
Genomsnittlig betygspoäng	14,4	14,6	15,2	14,1
Behöriga för högskolestudier **)	91	88	95	95
I högskole - utbildning efter 3 år	42	35		(46)

Kommentar: Siffror inom parentes avser år 2004, *) endast nat pgm, **) av de elever som erhållit slutbetyg

Två av tre elever på IV blev behöriga till nationella program inför läsåret 2003/04 och fyra av sju elever inför läsåret 2005/06.

Korrelationen mellan nationella prov och slutbetyg är svag. Inspektörerna finner att eleverna tycks prestera väsentligt bättre vid andra examinationer än vid de nationella proven eller också är de satta betygen för höga.

Skolan följer upp arbetet med kursmål, bedömning och betygssättning med hjälp av en enkät till gymnasieeleverna. Studieresultatet fördelat på flickor och pojkar följs också upp i kvalitetsredovisningen. Bättre uppföljning av elevfråvaron, fler omprov, införandet av räknestuga och förstärkning av lärartätheten i vissa kärnämnen på program med yrkesämnen hör till de åtgärder som skolan vidtagit för att förbättra studieresultaten. Inspektörerna anser att studieresultaten även bör analyseras mot bakgrund av den höga andelen elever som har utökat program.

Inom vuxenutbildningen finns ett fåtal resultatmått avseende studieresultat i den nationella statistiken. Från vårterminen 2004 rapporteras inte några icke godkända betyg i kurserna matematik A, engelska A och svenska A. Andelen i riket var 11 procent i matematik A, 14 procent i engelska A och 10 procent i svenska A. Inom vuxenutbildningen var alla betyg på nivån väl godkänd och mycket väl godkänd i engelska A. I svenska A fick 63 procent av de studerande betyget mycket väl godkänd medan riksgenomsnitt var 25 procent. Detta tillsammans med att gymnasiebetygen i vissa kurser ofta sätts högre (sällan lägre) än resultaten på nationella proven bör enligt inspektörerna ses som en indikator på behovet av att arbeta vidare med bedömning och betygssättning för att säkerställa rättvisa och likvärdighet.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Skolan har gemensamma ordningsregler och diskussioner förs om vad som tolereras inom klasserna. Värdegrundsfrågor skall involveras i vardagsarbetet och varje lärare har ett uttalat ansvar för detta. Rektorn framhåller att det är speciellt viktigt att mentorn fungerar bra tillsammans med sin elevgrupp. Inspektörerna finner att de förebyggande insatserna genomförs på ett bra sätt med tanke på den goda psykosociala miljö som finns på skolan.

Vid inspektionstillfället hade Gränsälvs gymnasiet ett handlingsplan mot kränkande behandling, i enlighet med Lpf 94 som beskriver förväntat förhållningssätt, förebyggande åtgärder och arbetet när mobbning inträffat. Planen är inte känd bland eleverna och inte heller bland alla personalkategorier. Planen omfattar inte kränkningar mellan elever och personal.

Skolverket vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behand-

ling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år.

Elevinflytande och delaktighet

Klassråd genomförs, enligt eleverna, vanligen varje vecka på schemalagd mentorstid. Mentorn ger då aktuell information och eleverna kan också ta upp egna frågor. Inspektionen visar att elevrådet inte är något forum där utbildningen diskuteras, undantaget en fråga från lärarna rörande omprov. Eleverna ville inte genomgå elevrådsutbildning innevarande läsår. En lärare har i uppgift att ge löpande stöd till elevrådsarbetet. Vid inspektionen framförs från olika håll teorier om att eleverna är nöjda med sin skolsituation att det blir mindre intressant att delta i elevrådsarbetet. Inspektörerna instämmer men vill peka på att det finns många viktiga utvecklingsfrågor som berör utbildningen. Ett viktigt syfte med klassråd och elevråd är också att träna eleverna i mötesteknik och demokratiska arbetsformer. Eleverna är också nöjda med sina möjligheter att påverka planering och innehåll i undervisningen.

Skolan har ett elevvårdsteam som träffas vid behov. Kuratorn är alltid med, medan antalet övriga deltagare varierar. Cirka 80 procent av skolans elever genomgår de hälsokontroller som skolan erbjuder. Skolsköterskan avsätter en dag per program och årskurs för detta arbete.

Nuvarande elever har fått information om sex och samlevnad, trafik och alkohol. Ingen plan finns dock för det hälsofrämjande arbetet vid skolan, däremot finns en av nämnden beslutat "Handlingsplan för elevhälsa". Det aktuella utbudet på orten styr delvis vilka aktiviteter som i praktiken genomförs. Vid Utbildning Nord finns ett drogprogram som även omfattar gymnasieelever som går på program med yrkesämnen.

Undervisning

Vid inspektionen framkommer att kursmålen har högre prioritet bland lärarna än programmålen. Anknytningen av undervisningen till programmålen är svag och ämnesövergripande studier är ovanligt. Rektorn har ett särskilt ansvar för att kunskapsområden samordnas i syfte att områdena skapar en helhetssyn för eleverna.

Inspektörerna finner att självstudier är ett relativt vanligt inslag i de teoretiska kurserna. Små undervisningsgrupper och elevfrånvaron sätter begränsningar för att nyttja gruppdynamikens fördelar. Dock upplever lärarna att detta inte är något problem för att upprätthålla elevernas motivation för skolarbetet.

Vid kursstart och även under kursens gång går lärare igenom kursplaner och betygskriterier. Eleverna kan påverka arbetssätt och redovisningsformer. Individuella mål sätts och därefter bestäms vad eleven behöver träna. Vid alla tillfällen då läraren kommunicerar sina bedömningar av elevernas prestationer ger läraren också råd om vad som kan förbättras om eleven vill uppnå ett högre betyg.

Eleverna på program med yrkesämnen har två dagar per vecka med karaktärsämnen. Det ger frihet för lärarna att, tillsammans med eleverna, organisera undervisningen och att pröva olika arbetssätt och arbetsformer. Kärnämnen på alla program med yrkesämnen läses i en gemensam undervisningsgrupp i varje årskurs. Detta försvårar infärgning av de olika karaktärsämnena i kärnämnen. Det förekommer, förutom inom ramen för projektarbetet, inte heller något samarbete mellan yrkes- och kärnämneslärare. Inspektionen visar också att samplaneringen mellan lärarna kan förbättras i syfte att jämna ut arbetsbelastningen för eleverna.

Projektarbetet, som påbörjas i årskurs 2, har en mycket väl genomtänkt planering. Kursen schemaläggs som en heldag varje vecka under höstterminen i årskurs 3, vilket innebär att eleverna ofta arbetar hemma den dagen. Lärare finns tillgänglig på skolan, genom mail och telefon. De färdiga projektarbetena redovisas och utgör en inspirationskälla för de yngre eleverna. Under innevarande vårtermin är eleverna i årskurs 3 undervisningsfria en dag i veckan från och med februari månad.

På skolan finns nivåindelade matematikgrupper där undervisningen är anpassad efter elevernas förutsättningar. Enligt intervjuer kan eleverna inte nå alla betygsnivåer oavsett i vilken grupp de går i. Det förekommer att elever byter grupp från den som lärarna inledningsvis placerat dem i. Inspektörerna vill påpeka att sådana grupperingar skall vara pedagogiskt motiverade och får inte vara permanenta eller begränsa eleverna att nå alla betygssteg.

Vuxenstuderande kan läsa kärnämnen på dagtid, ofta integrerade i ungdomsklasserna, eller på distans. Deltagarna vill snabbt kunna komma igång med sina studier. De får inledningsvis information om kursplaner och betygsriterier och vill ha en planering från läraren för att snabbt komma igång med studierna. Distansstudier bygger till stor del på specificerade arbetsuppgifter av vilka vissa är inlämningsuppgifter. Eleverna kan vid behov maila till lärarna och får snabbt svar.

Studerande inom svenska för invandrare trivs bra med sina språkstudier som också kombineras med praktik. De är nöjda med undervisningen och de läromedel som används. Elever som är analfabeter respektive högskoleutbildade undervisas på olika nivåer i samma klassrum. Läraren tränar eleverna i att hantera datorn.

Arbetet med stöd

Övergångsrutinerna inför gymnasieskolan underlättas av att kuratorn och skol-sköterskan även arbetar på den avlämnande 7-9 skolan i Övertorneå. Rutinerna omfattar dock enbart de elever som under grundskoletiden fått särskilt stöd. Det är ovanligt att elever med studiesvårigheter får en ny utredning under gymnasietiden. Blivande IV-elever inbjuds tillsammans med sina föräldrar till ett samtal med rektorn och studie- och yrkesvägledaren inför läsårsstarten.

Lärartätheten är hög och undervisningsgrupperna är ofta små. Eleverna upplever att de får all den hjälp och stöd som de behöver från sina lärare. En specialpedagog arbetar både i grundskolans senare årskurser och i gymnasieskolan. Skolan har en räknestuga, där eleverna även kan få hjälp med naturvetenskapliga ämnen. I vissa kärnämneskurser på program med yrkesämnen delar två lärare på ansvaret för en undervisningsgrupp där även eleverna på IV ingår.

Efter utvecklingssamtalen går rektorn, studie - och yrkesvägledaren samt mentorn igenom vilka elever som är i behov av särskilt stöd. Ingen elev har dock accepterat erbjudande om särskilt stöd av specialpedagog under detta läsår. Eleverna vill enligt skolans personal inte "sticka ut" från mängden. Eleverna får i stället material som underlättar inläringen. Dessutom läggs gemensamma moment in i svenskan som är särskilt bra för exempelvis dyslektiker.

Elevvårdskonferenser genomförs och protokollförs vid behov, men åtgärdsprogram utarbetas endast om eleven har sociala problem. Inspektörerna finner det angeläget att formerna för särskilt stöd utvecklas ytterligare så att elever i högre utsträckning väljer att ta emot det stöd som erbjuds.

Stora krav på självständighet och studiedisciplin ställs på vuxenstuderande samtidigt som de ofta saknar studievana. Inom distansundervisningen träffas studerande och lärare regelbundet. De studerande har inte någon mentor att vända sig till för att få stöd i studierna. Inspektörerna får uppfattningen att den sammanhållna omvårdnadsutbildningen fungerar mycket bra. De studerande som läser enstaka kurser förväntas ha en större självdisciplin.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Elevers upplevelser av sin skolsituation och lärarnas omdömen, frånvarostatistik och den individuella studieplanen är viktiga underlag för utvecklingssamtalen. Elever och föräldrar som inspektörerna samtalat med är nöjda med innehållet i utvecklingssamtalen. Lärarna är också, enligt föräldrarna, duktiga på att ta kontakt med hemmen.

Eleverna upplever att betygen är rättvisa. Resultaten av nationella prov används, enligt lärarna, som stöd i arbetet med bedömning och betygssättning. I skolan finns också en samsyn när betyg inte ska sättas. Inga övergripande aktiviteter har genomförts under de senaste två åren i syfte att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning. Inspektörerna finner att detta är ett område att utveckla eftersom skolan är liten. Möjligheter att diskutera bedömningsfrågor med ämneskollegor är därför begränsade.

Inspektionen visar att skolan inte känner till den paragraf som säger att lärare vid betygssättningen kan bortse från enstaka kriterier vid funktionshinder som inte är av tillfällig natur (Skolfs kollar 2 000:134, 4 §). Vidare sätts inte alltid betyg efter avslutad kurs. Det finns formella brister i betygskatalogerna. Katalogerna arkiveras inte på en brand- och värdesäker plats. Rektorn bör också säkerställa att de bedömningskriterier som används vid arbetsplatsförlagd utbildning svarar mot betygskriterierna i gymnasieskolans kursplaner i de aktuella yrkesämnena. Inspektörerna konstaterar att skolans hantering och rutiner avseende bedömning och betygssättning behöver anpassas till gällande bestämmelser.

Inom vuxenutbildningen utgör prov och inlämningsuppgifter underlag för betyg. De studerande får återkommande omdömen av lärarna. Nationella prov genomförs och är riktningsgivande för all betygssättning inom vuxenutbildningen. Inspektionen visar att dialogen kring bedömning och betygssättning tillsammans med de studerande kan förbättras.

Ledning, styrning och kvalitetsarbete

Övertorneå kommun antog en ny skolplan sommaren 2005. Enligt inspektörernas bedömning ger den en tydlig bild av styrningen av verksamheten och vad som ska prioriteras i arbetet med att förverkliga de nationella målen.

Rektorn deltar i ledningsgruppträffar som leds av skolchefen en gång per månad. Mötena behandlar ofta grundskolefrågor och praktiska frågor. Utredningar som berör gymnasieskolan genomförs i allmänhet på förvaltningsnivå. Personalkonferens genomförs en gång per månad vid skolan. Det finns inte några arbetslag och inte någon utsedd utvecklings-/ledningsgrupp. Mentorns ansvar är tydligt och finns dokumenterat.

Intervjuer bekräftar att kursutvärderingar alltid genomförs efter avslutad kurs. En elevenkät med frågor om hantering av kursmål, bedömning och betygssättning genomförs årligen. En dag per år avsätts för lärarnas arbete med att följa upp och utvärdera läsåret som gått. Rektorn skriver kvalitetsredovisningen utan medverkan av personal, elever och föräldrar. Ett kvalitetsnätverk startades i kommunen under november 2005 i samarbete med Myndigheten för skolutveckling.

Skolans arbetsplan utarbetades år 2003. Inspektörerna konstaterar att arbetet med kvalitetsredovisningen inte har någon tydlig roll i ledningen och styrningen av skolan. Pedagogiska konferenser genomförs ungefär var tredje vecka kring ett i förväg bestämt ämne. Exempel på områden som har behandlats är arbetsplan, projektarbete och betygssättning. Alla medarbetare har möjlighet att föreslå områden.

Inspektionen visar att rektorn har god förtroendenhet med verksamheten, främst gymnasieskolan. Vid samtal med lärarna framkommer att de uppskattar rektorns intresse för vardagsverksamheten. Täta vardagskontakter mellan olika yrkeskategorier präglar skolan som helhet. Vid inspektionen framkommer att problem i arbetsmiljön bearbetas och att rektorn ”skyndar långsamt” i utvecklingsarbetet.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Tillgång till utbildning

Elever och studerande har tillgång till ett omfattande utbildningsutbud på hemorten. Alla elever som är behöriga för gymnasiestudier kommer in på sitt förstahandsval. Studie- och yrkesvägledningen upplevs av elever och föräldrar som tydlig och informativ. Information ges även om utbildningar utanför hemkommunen. Samarbetet med Utbildning Nord ger möjligheter till kvalificerad utbildning i program med yrkesämnena.

Enligt den nationella statistiken har 12 procent av eleverna utländsk härkomst. Ingen elev deltar för närvarande i modersmålsundervisning. Inspektionen visar att skolan saknar rutiner som säkerställer att elever som har rätt till modersmålsundervisning också erbjuds denna. Eleverna erbjuds inte heller studiehand-

ledning på sitt modersmål. De elever som behöver läser svenska som andraspråk.

En gemensam utbildnings- och kurskatalog för den kommunala vuxenutbildningen och Utbildning Nord delas ut till alla hushåll i kommunen varje år. Information om vuxenutbildning ges också vid mässor och på arbetsplatser. Utbildningsutbudet är omfattande. Till distanskurserna görs kontinuerliga intag. Nationella prov används som valideringsunderlag i engelska och finska där eleverna sedan påbörjar studierna på den nivå där de befinner sig.

Personalresurser

Skolan har en stabil och välutbildad lärarpersonal. Totalt finns 27 lärare vid skolan, varav fem är anställda vid Utbildning Nord. Lärarna har, med något undantag, pedagogisk utbildning. Lärartätheten inom gymnasieskolan är 8,7 lärare per 100 elever (riksgenomsnittet är 8,2).

Vid skolan finns en skolsköterska och en kurator som har huvuddelen av sina tjänster i grundskolan. Skolläkartjänst köps vid behov. En av skolans lärare ansvarar för schemaläggningen. På skolan arbetar två studie- och yrkesvägledare (120 procent), varav 50 procent används för vuxenutbildningen.

Personalen är i huvudsak nöjd med sin kompetensutveckling. Skolan har inte någon kompetensutvecklingsplan och skolans rutiner innebär att personalen skall vända sig till rektorn om han/hon vill ta del av ett seminarium eller en kurs. Eftersom skolan är liten vill inspektörerna särskilt betona vikten av att prioritera utbyte med andra skolor och yrkeskollegor.

Materiella resurser

Den fysiska arbetsmiljön vid Gränsälvgymnasiet är mycket god. Inspektörerna finner att skolans lokaler är funktionella, luftiga, trivsamma och inbjuder till samarbete. Kommunbibliotek och cafeteria finns integrerade i skolan. Skolans lokaler är anpassade för samtliga elever.

Skolan satsar enligt den nationella statistiken mindre resurser på läromedel än riksgenomsnittet. Elever och lärare är emellertid nöjda med tillgång på tidsenliga läromedel och utrustning. Skolan har trådlöst nätverk och elever kan vid behov låna en bärbar dator för kortare eller längre tid.

Datum	Ort
2006-08-24	Umeå

Marie Ivarsson
Gunhild Larsson